

GRČKI NADGROBNI NAPIS IZ KAVADARCA U MACEDONIJI.

Gospodin Georgijev, Bugarin iz Macedonije, slušatelj farmacije, na našem sveučilištu, doneo mi je ovih dana prijepis jednoga grčkoga napisa iz svoga rod-noga mjesta Kavadarca, što mu ga je poslao njegov brat. Spomenik, na kojemu je taj napis zapisan, nadgrobna je stela, koja gore završuje trouglastim nastavkom. Materijal i dimenzije nisu priopćene. Na gornjoj četvrtini kamena nalazi se u oblo presvođenoj niši, koju sa svake strane omeđuje po jedan stup, napred okre-nuta, sjedeća, po svoj prilici muška odjevena figura. Sa svake strane stoji po jedna napred okrenuta hitonom i himatijem odjevena osoba, za koje se čini, da su ženske. Muška figura po svoj je prilici pokojnik, a one druge dvije valjda pripadaju nje-govoj svojti. Ispod ovoga reljefa nalazi se drugi, na kojem je prikazano oruđe, kojim se je pokojnik u svom zanatu služio. Jedan oblučno nacrtan predmet po predležecem mi nacrtu ne mogu sigurno opredijeliti, ali bi mogao biti kljun broda; drugi je sjekira sa držalom (ascia) sa po jednom vertikalno i horizontalno smje-štenom oštricom, tako da je mogla služiti i za cijepanje i za izdjelavanje. Po-kojnik je dakle bio drvodjelac.

Napis, koji zaprema donju polovicu spomenika, odaje kasnije rimsko carsko doba, ta ga ovdje priopćujem sa svim pogrješkama predanoga mi prije-pisa, a u transkripciji sam zabilježio kako bi imao glasiti:

In aedicula
figura stans, figura sedens, figura stans.
Prora navis (? et ascia.

ΣΕΚΟΥΝΔΟΣ
sic NOYKYΟΥ ΕΠΥ
HCEN MARKΩ
TΩ AΔEΛΦΩ
MNEIAC XAPIN 5
CY ΔAI XAI PAI ΠA
PCΩΔITA

Σεκουῦνδος
[Λ]ουκ[ί]ου ἐπ[ίσ]τ[η]-
ησεν Μάρκω,
τῷ ἀδελφῷ,
μνείας χάριν.
Σὺ δ(ε) χάρι(ε) πα-
ρωδίττ.

Zanimivo je, da u 6. retku piše: σὺ δ(ε) χάρι(ε) mjesto σὺ δὲ χάρι(ε), dokaz, da se je u doba, kada je napis pisan, ζε čitalo kao ε.

Mjesto Kavadarci, gdje je spomenik naden, leži blizu nekadanjeg rimskog municipija Stoboi, gdje je u sredini III. vijeka poslije Kr. utemeljena rimska nasel-bina i gdje se je u IV. vijeku nalazilo sjelo uprave druge macedonske pokra-jine. Kako međutim Macedonija spada grčkom dijelu rimskoga svijeta, to se ne smijemo čuditi, što su se i na grobove ljudi sa posvema rimskim imenima metali spomenici sa grčkim napisima.

Dr. Josip Brunšmid.